

Fagforbundets landsmøte 2022

Dagsordens punkt 8.2 Uttalelser – redaksjonskomiteens innstilling

Tid for internasjonal solidaritet

Verdens befolkning har de siste årene møtt mange felles kriser. De internasjonale krisene har forsterket hverandre, noe som særlig har rammet de mest sårbare. Flere land har opplevd å gå rett fra håndtering av koronakrisa, til å takle de omfattende lidelsene fra kriger. Samtidig står hele verden midt i en klimakrise, som fører med seg sult, økonomisk uro, energimangel og fare for nye kriger.

Nå gjelder det mer enn før at det internasjonale samfunnet samler seg for å løse de store oppgavene som verden står overfor.

Krigen i Ukraina

Russlands angrep på Ukraina har endret og svekket det internasjonale samarbeidet. Krigen i Europa har skapt enorm menneskelig lidelse og endret utenriks- og sikkerhetspolitikken i en rekke land. Alle, Fagforbundet inkludert, måtte ta stilling til krigen, og vi måtte stille opp for det ukrainske folket.

Fagforbundet krever at Norge fortsetter sin støtte til Ukraina både militært, humanitært og økonomisk. Freden er ikke i sikte, og Ukraina vil trenge vår støtte i mange år framover. Krigen i Ukraina er en kamp for folkestyre og demokrati selvbestemmelse. Norge må støtte kravet om at angriperen må betale for gjenoppbyggingen av sivilsamfunnet, etter at Russland har bombet sykehus, skoler, barnehager, boligområder og viktig infrastruktur. Russland har så langt gitt blaffen i bindende, internasjonale avtaler om krigføring, som blant annet forbyr bruk av tortur og angrep på sivile mål.

Fagforbundet støtter strenge sanksjoner mot Russland, spesielt tiltak som rammer Putins regime. De internasjonale reaksjonene må også rettes mot dem i Russland som støtter krigen, demoniserer ukrainerne og glorifiserer Putins historiefortelling.

[Ansvaret for å avslutte krigen ligger hos president Putin og hans regime. Vi krever stans i krigshandlingene og at Russland trekker seg ut av alle okkuperte områder. Forhandlinger og dialog må være et mål. Samtidig gir vi vår fulle støtte til antikrigsbevegelsen i Russland og ser nødvendigheten av å bidra til å bygge fredsbevegelsen her i Norge.](#)

Samtidig må Norge og andre europeiske land styrke forsvarsevnen og det internasjonale sikkerhetspolitiske samarbeidet og forsvarsevnen. Eksplosjonene som førte til lekkasjer på gassrørledningene i Østersjøen, er en alvorlig påminnelse om hvor sårbar og utsatt infrastrukturen i et moderne samfunn er. Når Europa er i krig, er det nødvendig å styrke Norges forsvarsevne. Det er dessuten avgjørende at det internasjonale samarbeidet styrkes, både militært og politisk.

Energi- og klimakrisene rammer alle

Klimakrisa er så alvorlig at menneskeheten ikke kan vente med å handle til vi er ferdige med pandemier og kriger. Vannmangel under varmebølgen i Europa sommeren 2022 ledet til dårligere avlinger, og vannet ble så varmt at det ikke kunne nyttes til nedkjøling av kjernekraftreaktorer, noe som reduserte kraftproduksjonen.

Mennesker over hele verden rammes av økte priser på energi, mat og andre nødvendige varer. Vann og energi vil stå i sentrum av framtidens klimaløsninger. Dette må være felles samfunns-goder under demokratisk kontroll.

Selv om verden møter flere kriser samtidig, må Norge gå i bresjen for å fase ut bruken av fossil energi. Klimamålene må overholdes, og høye priser på fossil energi må brukes som virkemiddel for å få til raskere grønn omstilling.

Fare for mer migrasjon og sosial uro

Mennesker må flytte på seg for å overleve, når naturen i hjemlandet ikke lenger gir tilstrekkelig mat og reint vann. Klimaendringene vil skjerpe kampen om mat og vann, noe som vil skape nye konflikter. Dette øker faren for opprør i mange land, og enda flere kan bli tvunget på flukt.

Fagforbundet krever at alle flyktninger og migranter som kommer til Norge, blir behandlet rettferdig. De skal alle ha rett til å søke om asyl, og de som blir avvist, skal behandles anstendig. De som fyller kravene å bli, skal få mulighet til rask integrering.

Kriseberedskapen må være solidarisk

For Fagforbundet er det viktig at globale kriser møtes med solidariske løsninger. Pandemien viste at det fortsatt er de rikeste landene som kommer best ut av kriser. De fattige måtte vente på vaksiner og beskyttelsesutstyr fordi internasjonale markedsmekanismer hindrer landene i å produsere dette selv.

Fagforbundet krever at Norge stiller på de fattiges side i konflikten om patentrettigheter og tilgang til livsnødvendige medisiner og vaksiner. Det må vi også gjøre i strid knyttet til vann, mat og energi. Handelsavtaler skal bygges på solidaritet, ikke ha som mål å sikre de rikes profitt. Ingen handelsavtale skal hindre tiltak som sikrer støtte til de mest sårbare.

Ny kamp for likestilling

Kvinner og barn blir ofte hardest rammet i kriser og konflikter, noe vi også så under koronapandemien. I krig er spesielt kvinner og jenter utsatt for kjønnsbasert vold og overgrep. Manglende helsetjenester rammer de mest sårbare, og familier blir lett splittet når de må flykte. Vold mot kvinner er et våpen for å bryte ned en samfunnsstruktur, fordi den rammer alle i familien.

Samtidig er kvinners rett til å bestemme over egen kropp nok en gang blitt en politisk kampsak over hele verden, og spesielt i USA. Kvinners stilling ble forverret under Donald Trumps presidentperiode, og dette har hatt smitteeffekt til flere land.

FN melder at den globale framgangen knyttet til likestilling har begynt å snu, at den ikke bare stagnerer, men at likestillinga går i revers. I ulik grad ser vi at dette går ut over kvinners inntekt, sikkerhet, utdanning og helse, blant annet i USA, Iran, Afghanistan, Saudi-Arabia og i europeiske land.

I noen land ser vi at kvinnes opparbeidede rettigheter blir motarbeidet eller fjernet. I andre land er det å være jente eller kvinne direkte farlig. De som våger å bruke sin ytringsfrihet i demonstrasjoner, som tar av hodeplagg offentlig eller som bare kjører bil, kan bli fengslet eller til og med drept. Denne utviklingen må snus gjennom ny kamp for likestilling.

Tilliten og demokratiet trues

Pandemien, ukrainakrigen og klimakrisa har vist hvor dyrebart åpenhet, tillit og demokrati er. Informasjonskrigene i den digitale verden er så alvorlige at vi må lære våre barn å avsløre konspirasjonsteorier og falske nyheter.

Vi ser tendenser til en internasjonal polarisering mellom to blokker: Den ene verner ytringsfriheten og demokratiet, mens den andre blokk bruker feilinformasjon og undertrykking av pressefriheten for å skape totalitære samfunn. Regimer med forakt for ytringsfrihet og demokrati jobber sammen for å undergrave frie valg, menneskerettigheter og fri fagbevegelse.

Fagforbundet mener de gode kreftene må stå sammen i kampen for demokratiet. Vi vet at demokratiet vinner når de gode kreftene er på lag og reduserer forskjellene i samfunnet. Dette er en kamp som vi i Fagforbundet forplikter oss til å føre, både nasjonalt og internasjonalt.